



de zon

natuurboekje
van



lente 2005

Hoi! Ben je goed wakker? Dan heb je gemerkt dat ook de natuur wakker is. Er klinkt weer gekwaak, gekwetter en gezoem. Alles is aan het groeien en bloeien. En... dat komt allemaal door die grote bal in de lucht. De zon. Die zorgt dat de winter voorbij gaat. Dat het warmer wordt en overdag langer licht is.

Voor dit lenteboekje heb je een zonnige dag nodig, een spiegeltje en een potlood. Maar pas op. Kijk nooit recht in de zon. Dat is gevaarlijk voor je ogen. De zon is te fel.



De zon is een enorme gasbol. Een bol van vuur en vlammen. Hij straalt licht en warmte uit. Al staat hij heel ver weg, toch kunnen wij het licht zien en de warmte voelen. De buitenkant van de zon kan wel 6000 °C zijn. Dat is 60 x zo heet als kokend water. En binnenin is de zon nog veel heter. Miljoenen graden!

Als de zon er niet meer zou zijn, werd het op onze aardbol koud en donker. Planten en dieren gaan dan dood. Zeeën bevriezen. Het zou een kale, lege boel worden. Brrr...

Zonlicht kun je vangen met een spiegeltje. Probeer het eens en laat het dan ergens anders op schijnen.



Ga op een zonnige dag eens kijken wat de zon doet.

Vandaag is het (datum) _____

De zon komt op om (tijd) _____

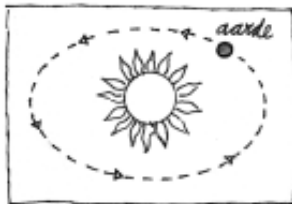
(lig je nog te pitten, zoek de tijd dan op, bijvoorbeeld in de krant)

Staat de zon 's morgens hoog of laag aan de hemel? _____

Hoe staat hij 's middags? _____

En hoe 's avonds? _____

Het lijkt of de zon in de lucht beweegt. Maar dat is niet zo. De zon staat stil en de aarde draait eromheen. Dit gaat zó langzaam dat we niet draaiërig worden.



De temperatuur is vandaag _____ graden.

Neem een stok of tak. Zet hem buiten in de grond. Kijk 's morgens, 's middags en 's avonds hoe lang de schaduw is.

Wat zie je? _____

Als de zon op z'n hoogst staat, is hij het dichtst bij ons en dus op z'n warmst.

De schaduw is dan kort / lang.

Wat ook leuk is: ga vandaag een paar keer op dezelfde plek staan en laat een ander je schaduw met krijt omtrekken.

De zon gaat vandaag onder om _____

Weet je dat de zon een ster is? Sterren zijn ook gasbollen, dus eigenlijk allemaal zonnen. Maar ze staan nog veel verder weg dan de zon. Daardoor voelen wij hun warmte niet en zien we alleen lichtpuntjes.

Het zonlicht lijkt kleurloos. Maar er zitten zeven kleuren in. Soms kun je de kleuren van het zonlicht zien: in een regenboog of in een zeepbel. Ze staan altijd in dezelfde volgorde: rood, oranje, geel, groen, blauw, indigo (= donker blauw) en violet (= paars-lila). Hier een ezelsbruggetje om de volgorde van de kleuren te onthouden: *Rare Olifanten Gaan Graag Bleke Indianen Verven.*

Het gaat om de eerste letters. Zo'n zin vergeet je niet zo snel en je weet dan meteen de volgorde.

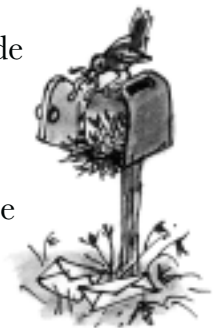


Die (verborgen) kleuren in het zonlicht geven alles op aarde kleur.

Welke kleur bloemen zie je nu buiten het meest? _____

Post Jullie hebben het goede antwoord gegeven: merel. Want de vrouwtjes hebben een bruinige snavel en de mannetjes een gele of oranje snavel.

Een vogelkenner vertelde dat alleen de volwassen mannetjes zo'n gele of oranje snavel hebben. Een merel-jongetje heeft net als een merel-meisje een bruinige snavel. En weet je dat merel-vrouwtjes meer van oranje dan van gele snavels houden? Oranje betekent goeie



conditie. Hoe slechter de conditie van het merel-mannetje, hoe bleker zijn snavel.





Limburgs
Landschap
postbus 4301
5944 ZG Arcen



Doe je mee? Wij bedachten een zin om de volgorde van de kleuren in de regenboog te onthouden (zie blz. 6).

Kun jij een andere leuke zin verzinnen met de beginletters R(ood), O(ranje), G(eel), Gr(oen), B(lauw), I(ndigo), V(iolet)? Stuur je antwoord voor 6 mei 2005 naar het Limburgs Landschap.

Zon-weetje De sterren staan ook overdag aan de hemel. Maar de zon geeft zoveel licht dat wij ze niet kunnen zien. Pas als het donker is en de zon weg, komen de sterren te voorschijn.



Stichting het Limburgs Landschap
postbus 4301, 5944 ZG Arcen
telefoon [077] 473 75 75
fax [077] 473 75 76

*Deze kinderbijlage is mogelijk
gemaakt door de Nationale Postcode
Loterij.*

Samenstelling en tekst Ditte Merle
Tekeningen Wil Kroon

*Extra natuurboekjes zijn voor scholen
en natuurgroepen gratis te bestellen bij
Het Limburgs Landschap.*